

AMERIKANSKI SLOVENEK

PRVI SLOVENSKEGA LISTA V AMERIKI

Revija: En svet in narod — na pravih in tistih — na dobi in smrti

GLASILO SLOV. KATOL. DELAVSTVA V AMERIKI IN URADNO GLASILO DRUŽBE SV. DRUŽINE V JOLIETU; S. P. DRUŽBE SV. MOHORJA V CHICAGU; ZAPADNE SLOV. ZVEZE V DENVER, COLO., IN SLOVENSKE ŽENSKE ZVEZE V ZEDINJENIH DRŽAVAH.

(Official Organ of some Slovenian Organizations)

NAJSTAREJŠI
IN NAJBOLJ
PRILJUBLJEN
SLOVENSKEGA
LISTA V
ZDruženih
DRŽAVAH
AMERIŠKIH.

- JUNI**
- 1 C Invent
 - 2 P Kv. Marcel
 - 3 S Kv. Klotilda
 - 4 N Sveta Trojica
 - 5 P Bonifac
 - 6 T Norbert
 - 7 S Filip, diakon
 - 8 C Režnje Telo
 - 9 P Primož
 - 10 S Marijeta
 - 11 N T. pobink.
 - 12 P Jenz, vzgoj.
 - 13 T Anton Pad.
 - 14 S Bazil
 - 15 C Vial
 - 16 P Presv. Srce

STEV. (NO.) 105. CHICAGO, ILL., PETEK, 2. JUNIJA — FRIDAY, JUNE 2, 1939. LETNIK (VOL.) XLVIII.

Naziji se bahajo z zmago - Preizkušnja townsendovcev

Po nazijskem poročilu se ima gen. Franco zahvaliti za zmago v španski vojni edino posredovanju nemškega orožja. — Grozeča napoved za to poletje. — Italijansko poročilo pripisuje zasluge za zmago italijanski pomoči.

Berlin, Nemčija. — Španski general Franco, zmagovalec v nedavno končani civilni vojni in vodja sedanje Španije, bo bržkone kaj malo zadovoljen s poročili, ki so jih izdali naziji o poteku španske vojne in ki so bila priobčena to sredo, ob času, ko se je nemško vojaštvo, ki se je vojne udeležilo, vrnilo v Nemčijo. Te nazijske izjave jemljejo Franku takorekoč vse zasluge za zmago in jih pripisujejo skoraj izključno le nemškemu posredovanju.

Po teh poročilih, ki nosijo uradno potrditev nazijske vlade, so nemške čete pomagale španskim nacionalistom takoj prvi dan, ko je izbruhnila vojna. V njih se povdarja, da so Nemci poslali nemudoma aviozrakone, ki so prepeljali Mavre iz Afrike v Španijo, češ, da bi Franco drugače ne mogel vzdržati protinapada. Nemško čete so se nato pošle v Španijo od meseca do meseca v čimdalje večjem številu.

Nemški aviozrakone so bili tekom cele vojne na višku aktivnosti in ti aviozrakone so glasom poročila, tudi izvajali bombardiranje Barcelone in številna ostalih obrežnih mest. Nemške legije so se dalje udeležile osmerih večjih napadov in povsod z uspehom. S ponosom se povdarja, da so bile nemške čete udeležene tudi v bitki pri Guadalajari. To je bila ena večjih bitk, v kateri je bila armada madriške vlade zmagoslavna, toda poročila dostavljajo, da so ravno Nemci prepričali, da ni bila madriška zmagala še bolj izrazita.

Poročilo dostavljajo, da se je Nemčija udeležila te vojne le z namenom, da obvaruje evropsko krščansko civilizacijo pred "rdečo nevarnostjo", namreč pred boljševizmom. Značilno pa je, kar je v zvezi s tem zapisal neki list, ki je znan kot glasilo komisarja avstrijske province, J. Buerckela. Povdarja namreč, da "reševanje Evrope" nikakor še ni končano, in dostavlja sledeče besede: "Nova Evropa se ni zavzela svoje končne oblike. To poletje stojimo pred veliko odločilno preizkušnjo... Te dni stopamo v odločilno dobo velikega obračunavanja."

Zanimivo je, da so naziji v svojem poročilu o zmagi v Španiji popolnoma pozabili omeniti zasluge svojih zaveznikov, Italijanov. Niso pa Italijani sami pozabili na to. Isti dan je namreč italijanski zun. minister, grof Ciano, izdal svoje lastno poročilo, v katerem poveljuje hrabre in odločilne čine italijanske vojske. Kakor bi se iz nazijskega poročila dobil vtis, da se ima Franco le Nemčiji zahvaliti za svojo zmago, tako se iz Cianovega poročila razvidi, da gre vsa slava le italijanskemu orožju, kajti trdi se, da so se Italijani udeležili vsakega več-

VPLIV NAZIJEV NA OGRSKEM

Število pristašev nazijske stranke znatno narastlo. Budapesta, Ogrska. — Pri splošnih volitvah v parlament, ki so se vršile na Ogrskem zadnje nedelje in ponedeljek, se razvili iz končnih rezultatov, ki so bili priobčeni v sredo, da so si naziji znali pridobiti znaten vpliv v tej državi. Od 260 poslancev jih bo namreč najmanj sto takih, ki so ali izrazito nazijskega mišljenja ali pa vsaj delni pristaši. Iz vladne stranke, ki ji načeljuje min. predsednik Teleki, se slišijo javne obtožbe, da so nazijski agenti z denarjem iz Nemčije podpirali svoje kandidate.

AMER. POSLANIK UŽALIL ITALIJANE

Rim, Italija. — Fašistični listi ogorčeno kritizirajo govor, ki ga je imel ameriški poslanik Bullitt v Parizu zadnji turek, na Spominski dan, in sicer zato, ker je v govoru rabil besedo "sovražniki" kar so Italijani na se obrnili, in listi vprašujejo, če je že vojna, ko se rabi taka beseda. Brez dvoma pa je Bullitt rabil ta izraz v splošnem pomenu in ga ni imel namena naperiti proti nikomur. Dejal je namreč, da v sedanjih časih velike države vidijo potrebo, da nudijo zaščito malim narodom, ker vedo, ako bi dopustile, da bi bili ti uničeni, "bo prišel dan, ko bodo one same stale nasproti sovražniku brez prijateljev."

PIJANIST PADEREWSKI OSLABEL

New York, N. Y. — Svetovno slavni pijanist Paderewski je moral prekiniti svojo koncertno turnejo po Ameriki in se je zadnji turek vrnil z ladjo v Evropo. Zadnji teden je namreč imel srčni napad, ki ga je tako oslabil, da ni mogel nadaljevati s programom.

'ŠIRITE AMER. SLOVENCA'

KRALJEVA DVOJICA OBKOLJENA OD MNOŽIC

VULKAN ZATEMNJUJE NEBO

Perryville, Alaska. — Prebivalstvo tukajšnje naselbine mora imeti podnevi prižgane svetilke; nebo je namreč popolnoma potemnilo dim, ki se dviga iz ognjenika Veni Amnoff, kateri je oddaljen od tukaj 15 milj. Ognjenik je postal aktiven 23. maja po majem potresu in od tedaj meče iz sebe dim, paro in pepel. Prebivalstvo je v pripravljenosti, da pobegne, ako bi nastopila resnejša nevarnost.

KRIŽEM SVETA

Gdansk. — Poljska vlada je odbila zahtevo tukajšnjih oblasti, da bi odstranila tri uradnike; katerih sofer je ustrelil nekega Nemca zadnje nedelje teden. Pripravljena pa je, pravi, sodelovati, da se prepreči nadaljnji incidenti.

Hong Kong. — General Feng Ju-hsiang, svoječasno znan pod imenom "krščanski general" se je v turek izrazil, da se je tekom zadnjega meseca znatno ojačila odpornost Kitajske proti Japonski.

TATVINA, KI BO NEUPORABLJIVA

Chicago, Ill. — Jos. Schwartz je po poklicu strojni kontraktor, toda obenem se bavi z vzgajanjem dirkalnih golobov, za katere vzdržuje bivališča na 1426 So. Drake ave. Zadnji turek pa je prišel na neprijetno ugotovitev, da mu je nekdo ukradel 77 teh treniranih golobov. Kakor pravi mož, ima s tem škodo okrog \$1500, toda škoda sama ga ne vznemirja preveč; bolj mu je za to, da bodo živali najbrž pobite za živč. In za to svrhu so vendar preveč dragocene; med njimi je par eksemplarjev, ki so med najboljšimi v celem mestu, saj se vrednost

ene same samice računa na \$750. Schwartz je siguren, da tat ne bo mogel uporabiti golobov v dirkalne svrhe, in sicer iz enostavnega vzroka, ker so ti tako naučeni, da se bodo vrnili domov, kakor hitro jih izpusti. Tako so se nekateri vrnili domov iz Rawling, Wyo., ki je daleč okrog 1000 milj.

GLASOVANJE V KONGRESU

V poslanski zbornici se odločilo, da se vrši glasovanje o Townsendovem predlogu ta četrtek.

Washington, D. C. — Večina kongresnikov je sicer prepričana, da je Townsendov pokojninski načrt nekaj nemogočega in sanjarskega, toda leto za leto so se skrbno izogibali, da bi to javno povedali, namreč, da bi tozadevni predlog prignali tako daleč, da bi se glasovalo o njem. Bili so se pač zamere. Na nekak nepojasnen način pa je to sredo prišlo končno do presenetljivega zaključka, da se bo vršilo glasovanje o predlogu drugi dan, v četrtek.

Niti demokrati, niti republikanci niso bili veseli tega obvestila; demokrati bi najraje videli, da bi se zadeva vlekla v neskončnost, ker vedo pač, da jih bo odklonitev predloga stala pri prihodnjih volitvah znatno število glasov. Republikanci pa so nasprotno postavljali v še večjo zagoto. Kakor znano, je ob zadnjih volitvah narastlo število njih poslancev in mnogo se imajo zahvaliti za zmago ravno townsendovcem, kajti med kampanjo so jim javno obljubljali svojo pomoč, menč menda, da itak re bo prišlo nikoli do glasovanja. Zdjaj pa so prišli pred odločitev, namreč, ali, da sneedo svojo besedo, ali pa glasujejo za nekaj, v kar sami ne verjamejo.

Širite in priporočajte list "Amerikanski Slovenec"!

Zalosten konec neumestne šale

Nova cerkev, 7. aprila. — Okoli devetih zvečer na Florjanovo sta se peljala Sivka Ivan, 22 letni kmečki sin, po domače Klinčev iz Nove cerkve, in njegov šestnajstletni prijatelj Trobiš Ivan, po domače Podprušnikov, v precejšnji temi s kolesi za nekimi najnujnim opravkom po cesti preko Hudinje proti Dobrni. Na zloženem klanecu blizu kapelice med dvema jagnjetima sta došla kmečkega sina edinca Konrada Črepinška iz Vizoršt. 19, po domače Novačanovega. Brez vsakega ogovora je vrgel Črepinšek Radek Ivanu Sivka pod kolo malo krepelce. Sivka stopi s kolesa in ga začne karati, čemu mu meče krepelce pod kolo in mu ga kvari. To je devetnajstletnega Črepinška tako ujezilo, da je skočil z nožem v nič hudega slutečega Ivana Sivka. Zadal mu je rano naravnost v srce. Sivka Ivan, ki je pred kratkim odslužil vojake, je izdihnil kar na mestu, kakih sto-pedeset do dve sto metrov od lastnega doma.

Iz Jugoslavije

Žrtev prevelike lahkovernosti je postala v Krškem mlada poštna uradnica. — Neumestna šala, ki se je usodno končala za mladega priljubljenega mladeniča. — Smrtna kosa. — Druge vesti in novice.

Drzno početje neznanke Krško, 13. maja. — Naše ljudstvo rado naseda raznim sleparjem, ki izrabljajo njegovo lahkovernost in često pridejo na zelo lahek način do denarja. Čeprav časopisje vedno svari pred sleparji, najdejo ti še zmerom dovolj žrtev. Tako je te dni uspelo neki neznanke izvabiti poštni uradnici gdč. Markovičevi na Vidmu pri Krškem 1000 din gotovine. Omenjena tujka je trdila, da jo je poslala neka ugledna tukajšnja gospa. Izročila ji je tudi njeno pismo. V pismu je gospa prosila poštno uradnico, naj ji posodi din 2000 za štiri ure. Če pa nima toliko, da naj ji izroči, kolikor ima. Markovičeva je bila prepričana, da gospa res potrebuje denar in ga je šla takoj iskati. K sreči pa ni imela 2000 din, ampak le 1000, katere je izročila neznanke. Neznanka se je s tem zadovoljila in šla. Gdč. Markovičeva je čakala zaman, da ji vrne gospa denar. Kljub temu, da sta se često srečali, ni ta nikoli omenila pisma, še manj pa denar. Naposled pa ji je postalo vse sumljivo in je vprašala gospo. Seveda ta ni vedela ničesar. Kakor se je zdaj razvedelo, je neznana sleparka že tu in tam poskušala svojo srečo, pa vedno zaman. To pot je imela uspeh.

Smrtna kosa Na Dunaju je umrl Pavel Lambert Luckman, kapetan fregate v pokoju. Pokopan je bil v Ljubljani 15. maja. — V Ljubljani je umrla Elza Luschin, državna učiteljica v pokoju. — Na Jesenicah je umrl g. Florijan Zorgo, tovarniški mojster v pokoju star 74 let.

Vlom V zidanico posestnika Jožeta Kralja v Telčah nad Škocjanom so vlomili neznanji tatovi in mu odnesli 60 litrov domačega žganja, precej vina in lesen škaf. Seveda so se v zidanici poprej vso noč zabavali in se dobro zalivali s pijačo.

Pohištvo ji je prodal Kuharica Marija Potnik je prijavila mariborski policiji, da je pred leti dala svoje pohištvo, večino perila in obleke shraniti nekemu svojemu znancu. Odsšla je bila namreč na delo v tujino. Ko se je sedaj vrnila, je takoj stopila k temu znancu po svojo last. V svoje začudenje je pa tam izvedela, da je možak, ki mu je zaupala svoje premoženje nekaj dni poprej odpotoval nekam v Nemčijo, njeno pohištvo in perilo pa prodal.

Napaden V celjsko bolnico je bil pripehan 23 letni posestnikov sin Alojz Sink iz Plata pri Rogoški Slatini, katerega je napadel v neki gostilni v Rogoški Slatini Vinko Pavlič iz Ratanške vasi.

Plemenske svinja Na posestvu mesarja Julija Peveca v Legradu pri Koprivnici je triletna svinja vrgla 21 mladičev. Ista svinja je že enkrat poprej vrgla kar 27 mladičev enkrat 14, drugič 13.

Nesreča V bližini Viča se je dimnikarski mojster Leopold Ambrožič peljal z avtom po Mendingerjevi ulici. Ko je privozil do Gradašče, je avto nenadoma zdrknil na rob Gradašče in se prevrnil v Gradašče. Ambrožič je srečno odskočil in se mu ni nič zgodilo.

Otroke pustile na sodišču Iz Slovenskih Konjic poročajo, da je bil pred tamkajšnjim kazenskim senatom obsojen Anton Peček, kočar iz Klokočevnika pri Ločah, na

Kako navdušenega in obenem pristranskega sprejema sta deležna angleški kralj in kraljica med svojim potovanjem po Kanadi, se more razvideti iz gornje slike ki je bila vzeta na cesti v Ottawi, Ont. Množice ljudstva, z vojnimi veterani na čelu, so predrele vrste stražnikov, da so prišle do kraljeve dvojice, ki je bila nasprotno z njimi docela domača.

jega dogodka in pripomogli k zmagi v vsaki večji bitki.

'ŠIRITE AMER. SLOVENCA'

Amerikanski Slovenec

Prvi in najstarejši slovenski list v Ameriki.
Ustanovljen leta 1891.
The first and the Oldest Slovene Newspaper in America.
Established 1891.

Izhaja vsak dan razen nedelj, ponedeljkov in dnevoj po praznikih.
Issued daily, except Sunday, Monday and the day after holidays.

Izdaja in tiska:
EDINOST PUBLISHING CO.
Naslov uredništva in uprave:
1849 W. Cermak Rd., Chicago
Telefon: CANAL 5544

Naročnina:	Subscription:
Za celo leto \$5.00	For one year \$5.00
Za pol leta 2.50	For half a year 2.50
Za četrt leta 1.50	For three months 1.50
Za Chicago, Kanado in Evropo:	Chicago, Canada and Europe:
Za celo leto \$6.00	For one year \$6.00
Za pol leta 3.00	For half year 3.00
Za četrt leta 1.75	For three months 1.75
Posamezni številka 3c	Single copy 3c

Dopisi važnega pomena za hitro objavo morajo biti doposlani na uredništvo vsaj dan in pol pred dnevom, ko izide list. — Za zadnjo številko v tednu je čas do četrtke dopoldne. — Na dopise brez podpisa se ne ozira. — Rokopisov uredništvo ne vrača.

Entered as second class matter November 10, 1925, at the post office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

Rast srbskega naroda

Svoječasno smo govorili o narodu kot živem, četudi samo v udih vidnem bitju, ki ima svoja otroška leta, svojo mladostno dobo, svoj čas moške zrelosti in končno svojo starost, prav tako kakor vsa živa bitja. Tedaj smo rekli, da bomo ob času pokazali v nekaj potezah rast in razvoj poedinih narodov iz velike slovanske narodne družine, ki nas zanima neposredno. Oglejmo si danes v bežnih obrikih razvoj srbskega naroda, ki je po svojem odločnem značaju in po samosvoji rasti med vsemi jugoslovanskimi narodi poleg Bolgarov brez dvoma najzanimivejši. Med Nemci je priljubljena krilatica, ki imenuje Srbe "jugoslovanske Pruse", kar sicer ni povsem točna označba, vendar pa do gotove meje posrečena.

Ob prihodu v svojo današnja domovino v 5. in 6. stoletju so bili vsi južni Slovani na približno enaki stopnji razvoja. Če bi tedanji razvoj hoteli označiti z našo uvodno podobo, bi rekli, da so se južni Slovani tedaj nahajali v otroški dobi narodne rasti. In kakor se pri otrocih ne more govoriti o osebnosti s strogo izklesanimi lastnostmi, prav tako se tudi pri tedanjih južnih Slovanih ne more govoriti o različnih narodih. Zgodovina južnih Slovanov v prvi dobi po naselitvi je v svojem bistvu pri vseh enaka. Šele stoletja razvoja so iz prvotne brezoblične mešanice raznih plemen izoblikovala narode z izrazitejšimi potezami, kakor jih poznamo danes pod imeni Srbi, Bolgari, Hrvatje in Slovenci. Če obstajajo danes med temi narodi dejanske razlike v njihovem mišljenju in v pojmovanju življenjskih oblik, je to povsem razumljivo. Saj imajo tudi otroki ene matere lahko zelo različne nazore v življenju, različne navade, pa tudi različno znanje, če so rasli vsak v drugačnih prilikah.

Predniki sedanjih Srbov so ob naselitvi posedli kraje, ki jim je tedaj vladala Bizantija ali Vzhodno-rimsko cesarstvo s sedežem v Carigradu. Vladajoči sloj so bili v tej dobi Grki, ki so kot narod že nekaj stoletij poprej dosegli svoj višek življenjske moči. Vendar je imel ta starajoči se narod tedaj za seboj dolgo vrsto stoletij vladarske in državniške izkušnje. Zato je razumljivo, da je bil še vedno lahko kos prednikom sedanjih Srbov, ki so v svoji otroški neizkušenosti po vzgledu starejših poskušali prve korake, da ustvarijo svojo lastno politično obliko. Če preskočimo prve tovrstne poizkuse, bomo rekli, da se je Srbom s Štefanom Nemanjo koncem 12. stoletja prvič posrečilo, da si ustvarijo svojo lastno državo z odgovarjajočimi svobodaščinami in veljavo. Lahko rečemo, da so Srbi v tem času zaživeli svojo mladeniško dobo, polno zaleta, velikih strmenjenj in pričakovanj. Čim so dosegli politično svobodo, se je tudi njihova narodna rast bujno razbohotila. V isti dobi se tudi versko ločijo od Bizanca, poldrugo stoletje kasneje — za carja Dušana Silnega — imajo tudi že pravno osnovo za svojo državno organizacijo. Vse tedaj je kazalo, da bo postal srbski narod urejujoča sila Balkana in bo prevzel dediščino starajočega se grškega naroda. Sredi bujne narodne rasti pa je nastopil nenadni zastoj. Na vzhodu so se pojavili azijski Seldžuki, ki so nam znani pod imenom Turki. Ta narod se je nekaj stoletij prej izselil iz tedanje kitajske države, prodrl v Malo Azijo in začel ogrožati Evropo z Balkana. Očitno je bil ob izselitvi iz Kitajske v zrel mladeniški dobi, ko sile prekipevajo. Ni mogel prenašati okorele kitajske države in se je rajši izselil, da se reši tesnih oklepov. Nenadno se je pojavil na pragu Evrope in na njeni zemlji našel sicer številčno močne, a mlade narode. Brez težav je podjarmil razpadajočo Bizantijo in nato napadel mlade južnoslovanske narode, ki so v tej dobi šele začeli resno graditi svoje lastne svobodne države. Poraz na Kosovskem polju leta 1389. je mlademu srbskemu narodu zlomil hrbtnico in 70 let kasneje je izginila zadnja sled srbske samostojnosti.

S Turki je nastopila za srbski narod doba, ki bi jo lahko primerjali težki boleznini na mladem telesu. Človeške sile v boleznini pešajo, duševno življenje pa se krepi, da človek notranje hitreje dozoreva, kakor če bi bil zdrav. Tak je bil razvoj Srbov v stoletjih turške sužnjosti. Na zunaj so jim zlomili vso moč, notranje pa je narod dozoreval in čim

se je začel narod tlačitelj starati in pešati, je mogel notranje prekaljeni srbski narod započeti novo borbo za svojo svobodno rast v svobodni državi.

Začetkom 19. stoletja so Srbi že lahko napovedali odprt boj Turkom. Boj je trajal z mladimi presledki več desetletij, ja, trajal je celo stoletje. Pred začetkom svetovne vojne je bila Srbija mlada, čila država. V vojnih letih je šel srbski narod še enkrat svojo križevo pot, ko je izgubil državo in zemljo in se je morala srbska armada zateči na tuja tla. A narod s stoletji trpke zgodovine in težkimi izkušnjami je prebolel tudi to trpljenje. Razpad izživele avstro-ogrške monarhije je omogočil politično združitve Srbov s sorodnim hrvatskim in slovenskim narodom v Jugoslaviji. Srbski narod je dozorel v zrelega moža, ki ne razmetava več svojih sil, temveč jih premišljeno uporablja v skladu z dognanji svoje zgodovine.

MEMENTO NA MERTELJEV GROB

Pittsburgh, Pa.
Father John C. Mertel, je dne 25. maja zjutraj o pol sedmih zaspal v Gospodu. Rojen je bil leta 1876 v Dvorju pri Cerkljah, na Gorenjskem. V šolo je hodil doma, v Celovcu in v Ljubljani, dokler ga ni vzela seboj pot za soncem, na zapad, v Ameriko. V mašnika je bil posvečen v St. Cloud, Minnesota, leta 1900. Kot mlad duhovnik je bil sprejet v škofijo Pittsburgh, Pennsylvania, kjer je ostal do svoje smrti. Služboval je najprej za kaplana pri nemški cerkvi sv. Leona, na severni strani Pittsburgh-a. Ko je pa eikaški nadškof poklical tedanjega pittsburskega slovanskega župnika, Rev. John Kranjca, nazaj v Chicago, je gospod Mertel nastopil njegovo mesto. Father Mertel je župnikoval tukaj od 1903. do 1923. leta, toraj celih dvajset let. Tekom tega časa je izplačal začetni dolg župnije; postavil je lepo in solidno "fire-proof" šolo, ki dela vso čast njemu in njegovim župljanom; prikupil je novo zemljišče, da pridobi stavbišče, na katerem je nameraval graditi novo cerkev. Vkljub velikim izdatkom je ostalo pri njegovem odhodu iz župnije samo nekaj sedem tisoč dolarjev dolga, kajti gospod Mertel je bil previden in varčen gospodar. Cerkev je hotel postaviti, toda do tega, žal, ni prišlo. Začela ga je oblegati bolezen. Prišlo je tudi do razmer v župniji, ki so bile škodljive tako cerkveni občini in njemu napredku, kakor mirnemu in zadovoljnemu sožitju v njej. Tako se je začel pokojnikov križev pot življenja. Father Mertel je bil možak-junak; bil je čez šest čevljev visok in po duhu nevpogljive volje, pravil Gorenjec. Ko je njegovo telo padalo pod križem boleznini, se je njegov duh dvigal v višave zdrav in krepak na krilih vere, upanja in božje ljubezni. In ko mu je bolezen že docela strla telesno moč in je zavedno obležal na postelji, ni bilo slišati pri-tožbe iz njegovih ust, samo

KAJ NOVEGA V DALJNEM OREGONU?

Oregon City, Ore.
Gotovo si cenjeni čitatelji mislite, da smo tukaj že vsi izginili z zemlje, kot nobeden nič ne zapiše v list. Čakam in čakam, da bi se kdo oglasil, toda ker se nihče ne, bom pa jaz povedala. Kdovekaj posebnih novic res ni, kajti čas vse prehitro beži naprej in marsikaj pomenljivega je že daleč za nami. Vendar, da prav vsega ne pozabimo, naj omenim, da smo slavili tukaj prav lepo slavnost, namreč stoletnico, kar je bila darovana prva sv. maša v Oregonu, katero je bral Father Francis Norbert Blanchet. Ta slavnost se je obnovila v Portland, Oregon dne 9. maja ter je to sv. mašo bral nadškof Omleto Grovanni, apostolski delegat za Združene države. Vsega skupaj se je to sv. maše udeležilo okoli 6000 ljudi. Samih pevcev je bilo 500 in 200 č. gg. duhovnikov, 20 monsignorjev, 23 škofov in nadškofov ter ne vem kdo še vse. — Pred sto leti sta bila dva revna misijonarja za celi Oregon, Washington in menda tudi za Montano. Kakor sem slišala, sta imela prav malo belih ljudi. A veliko več je bilo sevada Indijancev. — Tej slav-nostni sv. maši, je prisostvo-

valo razno ljudstvo vseh tukajšnjih narodnosti in tudi drugoverci so bili, pa so vsi rekli, da je bilo to nekaj lep-pega in gimljivega. Bog daj, da bi se večkrat kaj ponavljalo, da bi se večkrat spomnili s takimi in enakimi slavnostni-davne preteklosti. — Pozdrav vsem bralcem in bralkam Amer. Slovenca.

Mary Polajnar

NEKAJ NOVIC Z WILLARDA

Willard, Wis.
V nedeljo 4. junija priredi cerkveni odbor veselico (pik-nik). — Kakor ste že opazili, imamo v cerkvi nov tabernakel, ki je lep okras naši cerkvi. Povem, da je mnogo več-jih in bogatejših cerkva, ki nimajo tako krasnega taber-naklja kot je naš. To se seve-da samo po sebi razume, da stane precej denarja. Da se bodo stroški vsaj nekoliko pokrili, se v ta namen prireja omenjeni piknik. Začne se zgoraj omenjeno nedeljo takoj popoldne. Preskrbljeno bo z vsem najboljšim. Najeta je godba, katera bo gotovo v naj-večje zadovoljstvo plesalčelij-nim udeležencem piknika. — Na piknik ste vabljeni prav vsi. — Z delom za prenovlje-nje pročelja (porča) pri žup-niču se je že pričelo. Prošeni ste vsi, katerim je le mogoče, da pridete za kak dan pomagat pri tem delu. To delo je bilo v resnici nujno potrebno. — Letos bomo imeli 13 urno poobnost, sv. birmo in sv. mi-sijon. To omenim samo mign-grede. — Še enkrat vas v ime-nu cerkvenega odbora prav lepo povabim na piknik v ne-deljo 4. junija.

Ludwig Perushek

IZ PENNA SE OGLAŠAJO

Universal, Pa.
Ze precej časa je minilo, kar sem zadnjič poročala v Amerikanskega Slovenca, pa še sedaj skoro ni posebnih novic. Naši premogariji imajo veliko več počinke, kot bi jih radi. Pravijo, da kot vse izgleda, bo še manj dela, kajti preveč je mašinerije dandanes. Stroji se uporabljajo pri vsakovrst-nih delih, saj jih že rabijo za kopati premog in tudi za na-kadati. To pač res ni razvese-ljivo za premogarje, ki bi si radi služili svoj kruh, pa če-prav s težkim delom, ki je ob enem tudi nevarno. Pred kratkim ste cenjeni bralci tega lista opazili, da je pennsylvanjska rojakinja po-stala princezinja Slovenske Ženske Zveze. No, zaslužila si je to priznanje, ko je do-bila toliko novih članic. — Ka-ko si jih pa dobila toliko, Mrs. Usnick? Si najbrže imela koš s seboj, ko si morala cele dne-ve hoditi po hribih in dolinah. Veliko je bilo truda. Častitam! Če bi bile vse tako pridne kot si bila ti, bi SZZ štela še veli-ko več članic. — Dne 12. ma-ja smo imele članice našega društva prepovedano igro, ka-tero se ne sme objavljati v časopisju. Sedaj se pripravljamo na piknik, ki bo 22. julija, to

Dogodki

med Slovenci v Ameriki

Dekan Šavs v Chicagi

Chicago, Ill. — Vlič. g. dekan Matija Šavs, ki župnikuje pri sv. Marku v Shakopee, Minn., nas je obiskal pretekli torek zjutraj. Gospod dekan izgleda še mlad in čvrst Go-renjec, kljub temu, da se bli-ža že sedmemu križu, pa bi mu jih nihče ne prisodil, kveč-jemu pet in pol križev. — Obiska gospoda dekana smo se zelo razveselili in smo mu zanj iskreno hvaležni!

Ugodna prilika

Cleveland, O. — Kakor se poroča, priredi New York Central železnica dne 23. ju-nija poseben slovenski izlet na svetovno razstavo v New Yorku, ki bo trajal pet dni in bo veljalo vse skupaj, z vož-njo in postrežbo na vlaku in hotelu v New Yorku ter vstop-nicami na razstavo samo \$30.25 za osebo.

Mr. Luzar iz Philips, Wis. v Chicagi

Chicago, Ill. — Ta teden nas je obiskal med drugimi tudi g. Frank Luzar iz Philips, Wis. Mr. Luzar ima v Philips farmo že nad 26 let. Zadnje čase pripravlja tudi monarna prostora za gostilno in ob enem prostora za izletnike, ktere bo v kratkem otvoril. — Želimo mu obilo uspeha in pa hvala za prijateljski poset!

Monroeška Slovenka v So. Chicagi

So. Chicago, Ill. — Te dni se je mudila tukaj Mrs. Vončina, ki se je včasih večkrat o-glasila s kakim dopisom v Amer. Slovencu. Rekla je, da

je v soboto zvečer v Center Beach. — Naj pripomnim, da imamo tudi pri nas nekaj prav pridnih delavk. — Še nekaj moram omeniti v dopisu, da smo namreč imeli meseca ma-ja pri nas sv. misijon. Prvi te-den je bil za Sodalijo, drugi teden za moške. Vodi ga je Father Francis. Tretji teden je bil za otroke, katerega je vodil Father Fialko, naš žup-nik in četrti teden za poroče-ne žene, ki ga je vodil Father Dominik. V neneljo 28. maja smo imeli slovesnost kronanja majniške Kraljice. Krasna po-božnost. — Pozdrav vsem bralcem in naročnikom tega lista.

Pauline Kokal

PRIPRAVE NA PROTI-LETALSKO OBRAMBO

V nekem delu angleškega tiska so se razširile vesti, da tudi Vatikan gradi podzemeljske prostore kot zaklonišča za čas letalskih napadov. Neka-teri listi so poročali celo, da si Vatikan namerava pod zem-ljo zgraditi take dvorane, ki bi začasno mogle služiti kot shrambe za dragocenosti in znamenitosti vatikanskih pro-

si je vzela počitnice in je bila ob enem tudi na obisku v Lemontu, kjer si je ogledala začetno stavbo novega seme-nišča.

Clevelandčani v Chicagi

Chicago, Ill. — V ponedeljek večer so se ustavili v Chi-cagi med potjo v Lemont g. Anton Grdina in njegova so-proga. Z njima so potovale tudi ga. Frances Oražen, nav-dušena in požrtvovalna delavka med Slovenci v Clevelandu in ga. Ana Suhadolnik ter ga. Josephine Grdina. Vsi iz Cle-velanda. Veseli smo bili videti te ugledne Clevelandčane in smo jim hvaležni, da so se oglasili pri nas.

Žalostna vest

Universal, Pa. — Te dni je prejela tukajšnja rojakinja Pauline Kokal iz stare domo-vine žalostno novico, da ji je v vasi Črešnice, fara Sv. Duh na Dolenjskem, umrl star oče Jožef Mirt, v starosti 86 let. Tukaj v Ameriki biva ena nje-gova hči Mrs. Ana Kacin, ki je mati zgoraj omenjene Pau-line Kokal.

Avto jo je zadel

Universal, Pa. — V nedeljo 21. maja je prejel Mr. Frank Kokal brzokrajno vest, da je njegova sestra Mary Dolinar, v Imperial, Pa., bila zadeta od nekega avtomobila, ko se je vračala od maše. Zlomljeni ima obe nogi in se nahaja v Mercy Pitt bolnišnici.

Vest iz domovine

Cleveland, O. — Rojak Frank Jelenič je pred kratkim prejel iz starega kraja žalost-no sporočilo, da mu je v vasi Račice, fara Hrušica na Pri-morskem, umrla ljubljena ma-ti v visoki starosti 82 let. V domovini zapušča sina in hčer, v Švici hčer, v Rusiji sina, tu v Ameriki pa dva sina.

storov. V Vatikanu pa vse te vesti, ki so zašle že tudi v iz-venangleški tisk, zavračajo kot popolnoma prazne. Vati-kanski umetnin in dragocenosti je toliko, da jih ni mogo-če prenesti v kake kleti, mno-ga pa je tudi takih, ki so ne-ločljive od zidov — freske v Sikstinski kapeli, Raffaclove "stanze" itd. Papež tudi za svojo osebno varnost ni ničesar odredil. Res pa je, da tudi Vatikan vestno in natančno iz-polnjuje vse ukaze, ki jih iz-dajajo italijanske oblasti gle-de protiletalske obrambe Ri-ma, kar se je zlasti pokazalo ob zadnjih protiletalskih va-jah, ko je bila tudi Vatikanska država z Rimom vred vsa v temi. Papež Pij XII. je prav tako kot njegov prednik pre-pričan, da je kupola nad ka-tedralo sv. Petra tako zname-nit spomenik vesoljnega kr-iščanstva, da si ni mogoče mi-sliti, da bi kak civiliziran nar-od mogel uprizoriti bombni napad nanjo.

Predstavite v a ši m prijate-ljem "Amer. Slovenca" in jim ga priporočite, da se nanj na-roči!

"TARZAN IN PREPOVEDANO MESTO" (123) (Metropolitan Newspaper Service) Napisal: Edgar Rice Burroughs

Da ubezbata razjarjenim opicam, ki so kričale in se divje podile za njima, sta Brian Gregory in Lad Task nepri-mišljeno pritekla v skalnato votlino in hitela naprej tako dolgo, da sta prišla do podzemnega templja boga Chona in to v trenutku, ko se je ta priprav-ljal, da umori svoje žrtve.

Zaradi nenavadnega guma se je Chon naglo ozrl in od presenečenja mu je padel iz rok darivneni nož. "Kdo se upa motiti me ko sem pri daritvi?" je rekel jezo. V tem so beli duhovni-ki pograbili oba prisilca. V enem iz-med njih je Helena takoj spoznala svojega brata in zavpila "Brian!"

"On je moj brat," reče Helena. "on bo povedal zakaj smo tukaj." Toda Chon ni kazal nikake radovednosti, da bi izvedel od novega prisilca novic. "Naj ne bo več nobenega vnemirje-nja," reče Chon. "V skrivnostnih zna-kih krvi te žrtve bomo še veliko izve-deli." — In zopet je dvignil nož...

... Nikdo več ni mogel oteči stare-ga Gregoryja strašne smrti na žrtveni-ku, edino Tarzan bi bil morda lahko kaj posredoval, če bi bil tukaj. Toda Tarzan je bil na poti v Athair s kapi-tanom Lavacom. Hotel je, da pomaga Heleni in jo reši, toda kot vedno, ne-kaj ga je ustavilo sredi pota.

POZOR!

Poglej na številke poleg naslovov in imena. Ako ti je naročnina potekla, obnovi jo in pomagaj listu!

NOVA MAŠA V JOLIETU

V nedeljo dne 4. junija 1939. bo slavila ugledna slovenska naselbina in župnija sv. Jožefa v Jolietu zopet velik izreden dan, ko bo zopet eden izmed njenih sinov pel novo mašo. Ta srečni mladenič novomašnik je Rev. Francis Papež, OFM., sin ugledne slovenske družine v Jolietu Mr. in Mrs. Franka in Marije Papež.

REV. FRANCIS PAPEŽ, OFM., novomašnik.

Slavnostna nova maša, ki jo bo pel novomašnik v svoji rojstni farni cerkvi sv. Jožefa v Jolietu, bo ob 11. uri dopoldne. Glavni asistent bo domači preč. g. župnik M. J. Butala. Dijakon bo Rev. B. Hoge, OFM. komisar oo. frančiškanov iz Lemonta in subdijakon pa Rev. George Kuzma, pomožni župnik pri sv. Jožefu v Jolietu. Ceremonijar bo č. g. Michael Cepon iz Waukegana, Ill. Slavnostni govornik pa bo Rev. V. Vođušek, misijonar.

Slavnostni sprejem in izražanje čestitk novomašniku bo ob 2:30 popoldne v Slovenija dvorani.

Novomašnik Rev. Francis Papež, OFM. se je rodil dne 4. jan. 1912. Osnovno šolo je izdelal v domači farni šoli sv. Jožefa v Jolietu. Višjo šolo je obiskoval štiri leta in sicer De La Salle High School v Jolietu. Potem se je odločil za duhovski stan ter vstopil v red sv. Frančiška pri slov. oo. frančiškanih v Lemontu, kjer je dovršil modroslovne in bogoslovne študije. V mašnika je bil posvečen na binško nedeljo. Prihodno nedeljo pa bo pel novo mašo, kakor že poročano v svoji rojstni fari sv. Jožefa v Jolietu.

Srečnemu mladeniču-novomašniku in njegovim blagim staršem izražamo najiskrenejše čestitke. Novomašniku daj Gospod mnogo blagoslova in sreče pri njegovem delovanju za reševanje duš, ki bodo v njegovem življenju izročene v njegovo varstvo. Čestitmu bodo v njegovem življenju izročene v njegovo varstvo. Čestitmu bodo v njegovem življenju izročene v njegovo varstvo. Čestitmu bodo v njegovem življenju izročene v njegovo varstvo.

NOVA MAŠA V CLEVELANDU

Ob istem času, ko bodo slavili v Jolietu novo mašo, bodo imeli enako slavnost tudi v slovenski metropoli v Ameriki v Clevelandu, Ohio. Tam bo pel novo mašo sošolec jolietskega novomašnika Rev. Rafael Stražišer, O. F.M. in sicer na hribu Lurške Gospe na Providence Heights v Clevelandu.

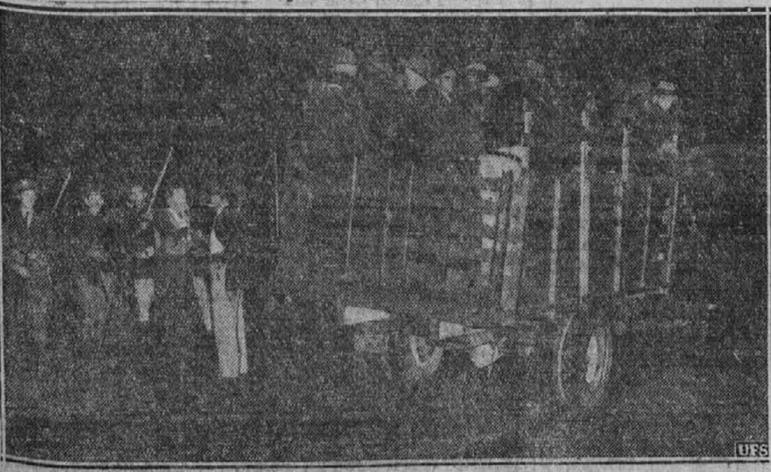

REV. RAFAEL STRAŽIŠER, OFM., novomašnik.

Rev. Rafael Stražišer je bil rojen 27. jan. 1914 v nepoznanem mestecu Lloydell, Pa. Njegovega očeta že dolgo pokriva črna gomila, kajti bil je žrtev influence leta 1918. Njegova mati še sedaj živi. Father Rafael ima tri brate; eden izmed njih je Rev. Henry Stražišer, samostanski tretjerednik v Loretto, Pa. Ima tudi štiri sestre. Dve ste v redu slovenskih šolskih sester z imeni s. Samuela in s. Evalda. Najprej se je naš novomašnik šolal v Beavercdale, Pa., pozneje pa v St. Francis College, Loretto, Pa., pozneje pa v St. Joseph's College, Hinsdale, Ill. pri oo. frančiškanih. Med tem se je bila družina Stražišer preselila v Cleveland. L. 1932 je nastopil svoj noviciat tu v Lemontu pod vodstvom o. Salezija Glavnika, ki zdaj vszaja novice v Kamniku v domovini. Tu je dovršil svoje modroslovne študije in obenem tudi bogoslovne študije razen enega leta, ki ga ima še pred seboj. Posvečen je bil v mašnika na binško nedeljo, 28. maja, v Quigley semenišču v Chicagi od škofa Sheila. Prvo slovesno mašo bo zapel v nedeljo, 4. junija, v Clevelandu.

Srečnemu novomašniku naše iskrene čestitke, kakor tudi njegovi družini, ki se bo z njim vred počutila najbolj srečno na ta dan, potem pa tudi vrlji slovenski naselbini sv. Vida v Clevelandu, ki doživlja zopet srečen dan nove maše!

VOJAŠTVO USTAVILO PIKETE

Prizor iz premogarskih sporov v Harlan okraju, Ky., ko je vojaštvo ustavilo in aretiralo 25 piketov, ki so se vozili na truku.

O shodu v Pueblo

Naselbina priredila pester program v počast glavni zmagovalki. — Shod vodi g. John Germ, glavni predsednik K. S. K. J.

(Dalje)

Otvoritev shoda

Kmalu po 8. uri zvečer je stopil na oder v prostorni dvorani g. John Germ, ki je bil določen za predsednika shoda. V krepkih besedah pozdravi vse navzoče, posebno glavno zmagovalko go. Josipino Meglen, navdušeno zastopnico "Amer. Slovenca", ki je tako junaško zmagala v minulih letošnji kampanji za naš katoliški dnevnik. Govornik je povdarjal, da je delovanje za katoliško časopisje v zvezi z velikimi žrtvami in naporji. Toda take globoko prepričane katoliške slovenske duše, kakor je to rojakinja ga. Josipina Meglen, se takih žrtev ne straši. Kljub težki bolezni, ki jo še vedno muči, se je tekom kampanje ob lepem in slabem vremenu mučila in trudila, da je dosegla za naselbino in za list častno zmago.

Govornik je dalje povdarjal važnost slovenskega, osobito slovensko-katoliškega tiska med nami Slovenci v Ameriki. Slovenski tisk in pa slovenska popevka, sta tista faktorja, ki bo sta ohranila slovensko besedo in slovensko mišljenje v tej zemlji do skrajnih mej take možnosti med nami ameriškimi Slovenci. Navzoče občinstvo je tem besedam živahno aklamiralo.

Slovenska pesem prva na programu

Prva točka na programu je bila nastop Slovenskega pevskega ženskega zbora, ki ga vodi navdušena Slovenka ga. Mary Fritzel, spretna pevovodkinja. Članice zbora so bile opravljene v lepo impozantno narodno nošo in so lepo zaapele glavni zmagovalki v pozdrav lepo "Marijino pesem", potem "Slovenka sem" in pa "Je pa davi slanica padla". Za svoj nastop so žele burno aklamacijo.

Starosta slovenskih duhovnikov govori

G. predsednik shoda je najprvo v lepih besedah zahvalil pevski ženski zbor za lep nastop, nato pa je predstavil občinstvu domačega veleč. č. g. župnika zlatomašnika P. Cirila Zupana, uglednega slovenskega duhovnika benediktinskega reda. Burno pozdravljen je nastopil odlični spoštovani župnik pijonir zlatomašnik. Z osmimi križi se menda brati velč. gospod, ali nosi jih junaško, kakor trden in pristen Gorenjec. Bolj krepko in pokonci gospod stopa, kakor marsikdo izmed nas mladih, če se smemo še med "mlade" prištevati. Z jasnimi čistimi gorenjskimi narečjem je govoril navdušeno, prepričevalno, kakor more govoriti res le izkušeni voditelj, ki je mnogo sam doživel in preskusil. Govoril je kakor dobri oče svojim otrokom. Iz srca in duše je govoril in opozarjal, po kateri poti je potrebno, da hodimo, da bo naše življenje res kaj vredno in da ne bo ostalo prazno brez klenega zrna.

Govoril je obširno, dasi je povdaril, da naši ljudje navadno nimajo radi dolgih govorov. Šaljivo je dejal: "Naši ljudje imajo radi dolgo štruco, veliko klobaso, pa kratko pridigo in molitev."

Nato je razčlenil svoj govor v več delov. Najprvo je slikal, kako delavni so naši nasprotniki za svoje prepričanje. Mnogokrat jih je kar za občudovati. Radi žrtvujejo za svoje stvari, ne godrnjajo. To plat je kar za posnemati. Kajti, če so nasprotniki toliko požrtvovalni za svoje zmote, koliko bolj bi morali biti še le prav poučeni katoličani, ki se borijo za resnico. Nato je govoril tudi o osebnih bojih, katerih se da. Za principe, za stvar pa je treba odločno nastopati. Za skupnost gre in ta je važna. Tu je potreben vsak posameznik in vsak tak lahko veliko dobrega napravi in stori. "Jaz sam ne vem, koliko morem storiti pri kaki stvari, toda storim pa lahko precej, če se lotim dela z dobro voljo," je povdaril. Zato treba je ljudem dobre volje, ta pa prihaja le iz ljubezni in zato je zelo na mestu rek, da kjer je ljubezen, tam je Bog. Končno vsako dobro delo je za Boga.

Zmagovalka dokaz, kaj se lahko stori

Naša zmagovalka kraljica je najboljši dokaz, kaj lahko posameznik stori za kako dobro stvar, je povdarjal govornik. Za naše slovenske rojake je naš katoliški tisk veliko vreden. Z duhovnega stališa ta vrednost odtehta vso vrednost zlata. Zato tisti, ki razširjajo dobro časopisje, posebno katoliške liste so veliki dobrotniki svojih bližnjih. S tem, da jim dajete dobro berilo, jim dajete mnogo več, kakor so le posvetne dobrine. Dajete jim v roke nekaj, kar utrjuje v njih vero v Boga in to je največja dobrota, ki jo more kdo storiti svojemu bližnjemu. Zato radi širite katoliško časopisje, katero si prizadeva med nami Slovenci, da se ohrani vera in slovenska narodnost, zadnje dokler mogoče. Čestital je glavni zmagovalki, pozdravljal došle iz drugih naselbin, "Am. Slovencu" pa želel, da se bolj povzdigne pri delu za katolištvo in slovenstvo med nami. Njegovim krepkim in navdušenim besedam je občinstvo dolgotrajno pritrjevalo.

Mladi umetniki nastopijo

O Čehih pravijo, da pridejo na svet z vijolino. O puebeljskih Slovencih bi pa skoraj lahko zapisali, da pridejo na svet z harmonikami. To lastnost so najbrže podedovali po vrljem pokojnem muzikantu g. Matiju Jermanu, ki je bil poznan kot izborni glasbenik. Nastopila sta na odru mladi Edward Jamnik in mlada gđ. Elsie Špiller. Oba sta igrala duet na piano-harmoniko. Skoro je začelo privzdigovati vse. Potem sta pela še: Moja dekle je še mlada. Za svoje zaigrane komade sta žela splošno priznanje.

Izročitev srebrne kupe glavni zmagovalki

Zatem je predsednik shoda g. John Germ predstavil občinstvu g. Johna Jericha, urednika "A. S." iz Chicage, ki je izvajal: Velečastiti g. zlatomašnik in župnik, vsi ostali prečastiti gospodje, spoštovani g. glavni predsednik KSKJ., spoštovana zmagovalka in izvoljena kraljica naročnikov A. S. in predragi prijatelji (ce)!

Najprvo je moja prijetna dolžnost, da zahvalim veleč. g. zlatomašnika župnika in z njim vred vse ostale vas druge, ki ste imeli opravka s to nocojšnjo pri-

reditvijo, da ste priredili tako iskren in prisrčen domači prijateljski sestanek in shod, somišljenikov in prijateljev katoliškega časopisja in katoliške miselnosti med nami Slovenci v Ameriki. Hvala vam vsem iskrena za vašo pozornost, trud in žrtve v tem slučaju. Dobri Bog naj vam ta trud obilno po svoje poplača.

Dalje naj vam izročim ob tej priliki vsem vam dragi Pueblčanje, kakor vsem tudi iz drugih krajev iskrene in prisrčne pozdrave vseh prijateljev in somišljenikov lista "Amer. Slovenca" iz Chicage, kakor tudi vseh drugih krajev po Ameriki, ki danes v duhu gledajo na ta le naš sestanek in so v duhu z nami.

Kot urednika "Am. Slovenca" je dalje moja prva dolžnost, da prav iskreno in prisrčno čestitam v svojem imenu in v imenu vseh številnih naročnikov lista, naši letošnji glavni zmagovalki Mrs. Josipini Meglen, ki je letos častno in junaško zmagala te priborila časten titel Kraljice in častno glavno kampanjsko nagrado "srebrno kupo" tu vašemu divnemu zapadu, ugledni slovenski naselbini Puebli. Čast njej in vam. Njej čast in zahvala za njeno veliko navdušeno požrtvovalnost in delavnost, ki izvira iz njenega globokega katoliškega prepričanja, vam pa dragi rojaki, ki ste se med kampanjo izkazovali njej in listu naklonjene. V imenu lista in v imenu vseh naročnikov Am. Slovenca, ji tu poklanjam in izročam njeno glavno kampanjsko nagrado "srebrno kupo", na kateri je v spomin njej in njenemu požrtvovalnemu delu vrezano njeno ime titel ter letnica listovne kampanje. Glavna zmagovalka letošnje kampanje Mrs. Josipina Meglen, sprejmite to častno nagrado od lista in njegovih številnih prijateljev kot košček priznanja za vaše delo in trud v tej zadnji kampanji in naj vam bo ta kupa svetel spomin na dobro koristno delo, ki ste ga vršili tekom kampanje za svoje katoliško prepričanje in za časopis, ki to prepričanje zastopa in širi. Hvala in pripoznanje vam in vaši ugledni naselbini.

(Dalje prihodnjič)

Vsak teden en dopis, naj bo geslo vsakega dopisnika "A. S."!

DENARNE POŠILJATVE

nakazujemo za Jugoslavijo, Italijo in vse dele sveta po dnevnem kursu. Prejemniki dobijo denar na dom po pošti. Včeraj so bile naše cene:

ZA DINARJE:	
Za \$ 2.30.....	100 Din
Za \$ 4.50.....	200 Din
Za \$ 6.60.....	300 Din
Za \$ 10.25.....	500 Din
Za \$ 20.00.....	1000 Din
Za \$ 39.00.....	2000 Din
ZA LIRE:	
Za \$ 6.30.....	100 lir
Za \$ 12.00.....	200 lir
Za \$ 29.00.....	500 lir
Za \$ 57.00.....	1000 lir

Vse pošiljave naslovite na:
JOHN JERICH
1849 W. Cermak Road,
CHICAGO, ILL.

ROJAKI SLOVENC!

Kadar želite okrasiti grobove svojih dragih, ne pozabite, da imate na razpolago lasnega rojaka.

Postavljam in izdelujem vse vrste nagrobne spomenike v vseh naselbinah države Illinois. Cene zmerne, delo jamčeno, postrežba solidna. Se pripravim!

Kadarkoli nameravate kupiti nagrobni spominski kamen, pišite na podpisane za vsa poljasila in za cene. V Vašo korist bo.

Joseph Slapničar
SLOVENSKI KAMNOSEK
527 North Chicago Street,
JOLIET, ILL.
Telefon 2-4787

NA OBISK V STARO DOMOVINO

PLITVIČKA JEZERA

(Piše Mrs. Josephine Erjavec, Joliet, Ill.)

Na Plitvička jezera smo dospeli drugo jutro nekako okoli osme ure. Veliki bus nas je že čakal. Ker so tedaj tam ravno pot popravljali, je bilo malo nerodno za voziti. Pot z autobusom je bila precej dolga, saj je trajala skoraj dve uri. Cesta je bila namreč zelo ozka in le s težavo so se vozila drugo drugemu umikala, ko so se srečala. Končno smo pa le dospeli na mesto in se utaborili v hotelu Bellevu. Tukaj je pravo letovišče za one, ki žele prebiti počitnice daleč stran od mestnega šuma in vrveža in daleč od svojih vsakdanjih dolžnosti, kajti po dolgih mesecih težkega in naporenega dela, se človeku prilaga taka veličastna mirnost kot je tukaj. — Že na potovanju sem, nam je Mrs. Josephine Schlosar iz West Allisa opisovala lepoto Plitvičkih jezer, kajti ona je vse to že videla, ko se je leto poprej mudila v stari domovini in nas sedaj zopet vodila po teh krajih. Sedaj smo se na lastne oči prepričali, da je vse to resnica, kar nam je o tej lepoti pripovedovala. — Hotel v katerem smo se nastanili ima velike sobe in velike jedilnice; dalje velike otomane in velike dvorane, v katerih se lahko vrste vsakovrstne zabave, če izletniki to želijo.

Ko smo se nekoliko očistili, se takoj napotimo peš k tistem kraju, kateri po pravici nosi ime Plitvičko Jezero. Pot se je vlekla precej dolgo. Nebo se je začelo temneti in tudi deževati je že začelo, toda me se nismo ustrašile, ampak nadaljevale smo to pot, dokler nismo prišli do številnih slapov (water falls). Ti slapi so zares nekaj posebnega, nekaj tako krasnega, česar ne boš nikjer drugje več videl. Vsaka beseda, ki jo ta ali ona spretna roka zapiše, ne more dovolj opisati lepote tega kraja. Edino premikajoče slike izpolnijo svojo nalogo, katere ima v posesti Slovenska Ženska Zveza. Tukaj je ravno tako mirno, kot ob Bohinjskem jezeru na Gorenjskem. Tu je kraj, kjer bi se moral odpočiti vsak izletnik, ki obišče domovino. — Prišedši nazaj v hotel, nas je že čakalo kosilo, ki se je vsem zares prilagelo po tako dolgi vožnji in pa hoji. Posebno topli čaj z rumom je vsem teknil. — Tukaj v hotelu smo imeli tudi veliko izložbo raznovrstnih spominkov, kar je vsak potnik z veseljem pozdravil in si tudi to in ono stvar nabavil, da ga bo še dolgo spominjala na ta čarobni kraj Jugoslavije. Polez raznih umetno izdelanih piščalk ter s koralami posutih jermenov, krasnih izrezljanih škatljic, okroglih bosanskih kopic, si tu našel tudi punčke in fantke oblečene v narodno nošo. Tukaj se je ustavila Mrs. Albina Novak ter si nabavila tudi teh dvojk, ki so bile tako ljubko oblečene. Če verjamete ali ne, nobena izmed nas potnic si ni nabavila toliko raznovrstnih punčk oblečenih v narodno nošo, kot naša ga. Novakova. Kakoršno si želiš videti, katerokoli narodno nošo pogledati, jo dobiš pri njej. Zal mi je, da nisem tudi jaz tega storila, toda sedaj je prepozno o tem tožiti.

Ko smo sedeli pri kosilu in opazovali naše sopotnike kateri so sedeli ob sosednjih mizah v veliki dvorani, smo slišali razne govorce, tako v angleščini, italijanščini, nemščini, hrvaščini in madžarsčini. Iz tega se da sklepati, da je ta kraj Evropejcem dobro poznan kot res zdrav in primeren kraj za odpočitek. Ne poznajo ga samo Jugoslavi. Sloves Plitvičkih jezer je prešel

že tudi daleč preko državnih meja. — Ko smo se potem sprehajali na vrto hotela, ki je ves v cvetju, smo občudovali zanimivo okolico. Že smo zapazili bus, ki je prišel, da nas zopet odpelje nazaj na postajo. Kmalu bi bili še vlak zamudili, ker smo veliko izgubili na času, ko smo se morali med potjo tolikokrat izogibati drugim vozilom. Komaj smo vstopili v vagon, že se je začel vlak pomikati naprej. Tukaj smo zopet izubili eno sopotnico in sicer Mrs. Marie Draz iz Clevelanda, O., katere se je že s prejšnjim vlakom odpeljala proti Ljubljani, kamor so jo klicali nujni opravki. Zelo smo jo pogrešale, kajti ona je zelo družabna.

Vlak je bil to pot zelo poln in čeravno smo imeli kupljene listke za II. razred, smo se morali zadovoljiti s tem, da smo dobili prostor v prenapolnjenem kupeju, kjer smo sedeli na lastnih "kufrih" in drugi prtljaji. Težko smo čakali, da se je vlak tu in tam ustavil in je izstopil kak potnik, oziroma izletnik. Sicer so pa vlaki po Jugoslaviji vedno zelo polni, zlasti še v poletnem času. Tu se vedno vozijo mladi in stari na odih, na deželo, k vodi, na otoke, v toplice, k morju, itd. Tukaj vidiš bogate, kakor tudi revne, vsak žiti ven od svojega doma, da se za nekaj časa loči od svojih vsakdanjih dolžnosti ter si privošči za teden ali več razvedrila. Drugi se zopet vozijo vsako nedeljo z vlakom v gore, na letovišča in se zabavajo kakor jim pač dopuščajo razmere. Premišljevala sem, kolika razlika je tukaj v Ameriki. Čeravno smo tukaj v kolikor toliko dobrih razmerah, si vseeno ne moremo privoščiti počitnic, kajti delo vedno kliče, pa naj bo delo v uradu, tovarni, trgovini ali na domu. Komaj si človek privošči tu pa tam kako urico, ob nedeljah, da se popelje z avtomobilom s svojo družino naj bo že v pristo naravo, kam na obisk, ali na kako veselico. Ko pa pride ponedeljek, je zopet stara pesem od kraja. Mnogi naši Amerikanci so pač srečni, da imajo nedeljo in se na svojem vrtu za hišo malo v travo vležejo ter s časopisom v roki zasledujejo svetovne dogodke. To je za mnoge najsrečnejši dan tedna. — Se pač Evropa na več načinov razlikuje od naše Amerike. Tu morš vedno hiteti, vedno naprej računati za bodočnost in niti ne moreš počasi stopati po alici, kajti nujni opravki te kličejo, da opraviš to in ono, medtem ko v Evropi srečuješ ljudi, ki se tako obračajo, kakor da imajo cel dan časa na razpolago.

Po petih urah vožnje smo dospeli zopet nazaj v Zagreb, kjer smo menjali vlak kateri nas je popeljal v Ljubljano. Tukaj smo imeli celo uro časa do prihodnjega vlaka. Ta čas smo porabili tako, da smo si naročili večerjo v kolodvorski restavraciji, katere nam je šla prav dobro v tek, kajti bili smo trudni. Zdelala nas je pot, ko nismo imeli pravega prostora v vlaku. Pa smo kljub temu bili kmalu dobre volje, ko še enkrat iz restavracije zagledamo v električnih lučih razsvetljen Esplanado hotel. Če bi imeli več časa na razpolago, bi se zopet šli malo sprehajati po okolici ter si še enkrat ogledati zanimivosti, katere smo videli komaj pred 10 dnevi. Toda, morali smo biti pripravljani za na vlak, ki je imel vsak čas priti. Tukaj smo se zopet komodno vsedli in okoli polnoči srečno prispeli v Ljubljano. Tukaj smo se razšli vsak na svoj hotel, kjer smo dobili prenočišče, kajti pozno je že bilo, da bi se mogli vrniti vsak v svoj začasni dom. Drugo jutro smo Sloves Plitvičkih jezer je prešel

(Dalje na 4. strani)

"Podkrnoški gospod"

Dolores Wieser:

— ROMAN —

Poslovenil Janez Pucelj.

"Nebo — zemlja — Bog — začetek. — Izgovarjamo besede in ne vemo, kaj pomenijo. Ah Bog —," vzdihne in položi trudno, blede čelo na baker. "Vse si nam zamolčal! Tvoje skrivnosti so tako globoke in strahovite, da smo najbolj srečni, če jih ne vemo."

Potem se dom Silvester spet nasloni nazaj v stol in zapre oči. "Milosrdno spanje —," zamrmra in si potegne odejo višje. Vendar si ne more najti miru. Vedno spet se mu dvigajo vnete veke od oči, vedno spet mu tiplje roke po mizi. V razpaljeni glavi mu vrtajo misli, mu vrtajo naprej in naprej brez prenehanja.

Nenadoma se prestraši. Bilo je, kakor da je pod zidovjem kdo poklical. Toda ne sliši ničesar več. Bo pač sova, si misli dom Silvester in se spet zgrbi v stol. Vendar — že spet!

Silvester si vrže odejo z bolnih nog in zropota nadložno pokonci. Seže po krevlji in odčoha k oknu. Ko ga odpre, se zdrzne v mrzlem nočnem zraku. Pa zdaj zasliši razločno; spet je zaklicalo. Zenska? Kaj hoče? Je treba komu duhovna? Farani vendar vedo, da visi pri velikih vratih zvonec!

Dom Silvester se skloni skozi okno. Tu: pri ozkem pasu tratine pred lesenim hodnikom se oprijemlje temna postava ograje.

"Kaj bi rada?" vpraša dom Silvester.

"Oh, gospod, slišite —!"

Slovenka! Glas ji zveni slabotno, globoko toži in učeni menih pač razume grško in arabsko, toda jezika Slovencev ne razume.

"Kaj bi rada?" vpraša še enkrat.

Čez časek zadoni boječe gori:

"Gospod Zavorjin — — —"

Aha; nemara kakšna kmetica, ki ji je naglo treba kake pomoči!

Dom Silvester zapre okno, si ogrne odejo in odčota iz sobe. Vleče se čez mostovž do proštevih vrat in trdo potrka.

Mladega gospoda ni moči tako lahko zbuditi. Dom Silvester se žalobno nasmehne:

"Ah Bog — da bi mogel jaz samo enkrat tako zaspati!"

Previdno odklene nezaklenjene duri. Spotakne se ob orožje, ki leži na tleh.

Zdaj plane plavalosa glava strmo kvilsku:

"Kdo je?"

"Jaz sem, Silvester," zašepče hromec skoraj prestrašeno. "Oprostite — je spodaj v lopi neka ženska, ki vas kliče."

Lenart ne razume takoj. Zenska — — — kaj hoče od njega ženska?

"Recite ji, da precej pridem!"

Dom Silvester odšepa počasi iz sobe; Lenart plane hlastno v široki plašč iz mehkih kuninih kožic, da je videti v njem kakor kakšen kralj s severa. Ko stopi na mostovž, stoji dom Silvester zunaj in mu ponudi svetilko.

Malce pospan odskače Lenart doli po strmih stopnicah, odrine zapah pri ozkih durih in stopi s svetilko čez prag.

Tedaj se odluči zunaj od lesenega stebra temna postava. Lenart dvigne luč — — svetilka mu omahne.

"Alenka!"

Alenko kar strese nevzdržen jok.

"Kaj ti je, ljubica? — — — Povej vendar, kaj je — — —"

Alenka mu skrjuje blede obraz v mehko kožuhovino na prsiah; z zledenelimi rokami se ga oklene okrog vratu.

"Oče — Nartej — in Janez —" joka Alenka.

Lenart jo poboža po zmedenih laseh; začuti, da mora biti do kože premočena.

Še vedno stoji in si ne ve sveta. Alenka se trese kakor v mrzlični groznici.

Tedaj se Lenart odloči:

"Pojdi v hišo, Alenka!"

Počasi se odloči od nje, omahne. Tedaj jo Lenart dvigne v naročje ter jo zanesse gori po stopnicah.

Čuti težo njenega telesa in vendar ne more verjeti, da bi bilo res. Niso vse to le do smrti sladke sanje? Prišla je — k nje — ona, ponosna — — prelepa! Nese jo v svojo hišo. — — Oh, zdaj bo zaklenil vsa vrata in vse duri, da mu ne bo mogla nikdar več uiti!

Trudoma najde zgoraj v temi vrata gostinske sobe; odloputne jih in previdno spusti Alenko, da zdrse v mehki stol. In ko vidi, kako ji glava klone tako trudno, ah, tako trudno, in kako se ji zelena svila njene obleke mokra in spolsčena lepi na ude, ki od mraza drgetajo, tedaj ga pri vsej sreči premore pekoča bolečina.

"Zastran mene, Alenka?" vpraša zmeden in ji poklekne pred stol.

Alenka ne spregovori besede; samo nasmehlja se mu in zmaje z glavo in ga poboža po laseh.

Tedaj mu je, kakor da mora zajokati. Nežno ji poljubi mrzle roke, tiho reče:

"Ti si zdaj močno trudna, Alenčica. Lezi in prinesem ti vina, da se pogreješ, kajne!"

Popelje jo k postelji, ki stoji v temnem kotu:

"Tukaj so tudi moja mati že spali," reče. —

Alenka sloni plaho ob vznožju postelje in gleda za njim, ko gre po vino. Tako tuje je vse tukaj. Z brezčutnimi prsti si odvozlja obleke in jo sleče. Potem smukne v čiste, dehteče platnene rjuhe in trudno zapre oči.

Alenka ni bila še nikdar ven iz Živega Blata. Zdaj je kakor raztepena od strahot te noči. V glavi ji rajajo zamotane slike. Ježa skozi dež in meglo, strah, da jo zasledujejo — roparji — volcje — coprnice. In v vsej stiski še edina ta misel: K njemu, potem bo spet vse dobro.

Saj, zdaj je spet vse dobro — — —!

Ji je, kakor da se je že pogreznila v spanec, tedaj zašepeta:

"Alenka!"

Trudno dvigne veke in vidi v mraku Lenarta, kako se s strogim obrazom sklanja nad njo. V rokah drži kraljevsko čašo iz kristalnega stekla; ah saj — vino.

Alenka se zravna in žejno pije ognjeno kraško vino.

Lenart postavi čašo vkraj:

"Zdaj pa zaspi, srce moje!"

(Dalje prih.)

Prireditve, ki so oglašane v "Am. Slovencu" so vedno uspešne.

NA OBISK V STARO DOMOVINO

(Nadaljevanje s 3. str.)

se potniki zopet tu in tam videli in vsak je po svoje nadaljeval pot svojega bivanja v domovini. — Bilo je 8. avgusta, ko smo potniki in potnice zaključili naše drugo potovanje po Jugoslaviji. Prijetni so spomini na te lepe dneve skupnega potovanja v tej prijazni družbi, na katere se bomo vedno z veseljem spominjali. (Nadaljevanje sledi.)

DAVEK NA MAČKE

Angleško finančno ministrstvo je prejelo od Društva za zaščito živali predlog, ki se mu je skoraj malo začudilo. Omenjeno društvo namreč predlaga finančnemu ministru, naj uvede novo davščino, in sicer na mačke in tako državno blagajno podpre z novimi milijoni, ki bi posebno v današnjih časih kaj prav pri-

šli, pa naj bi jih država porabila v kakršnekoli namene. Preden je društvo za varstvo živali stavilo finančnemu ministru omenjeni predlog, je tajnik tega društva tudi ugotovil, koliko je danes na Angleškem mačk. Prišel je do prav lepe številke — 30 milijonov. Če bi vsi tisti, ki imajo doma mačke, plačali na leto samo po šest šilingov, bi prišlo v državno blagajno letno približno deset milijonov funtov šterlingov. Pravijo, da je finančno ministrstvo začelo takoj razpravljati o tem predlogu, in da je zelo verjetno, da bodo v najkrajšem času v Angliji obdavnice vse mačke.

KUPI SE

rabljena kuhinjska peč na plin in premog od neke družine v Chicagu. Ponudniki naj vprašajo v uradu tega lista.

Zanimivi romani

katere je spisal

Karl May

Vas povedejo s svojimi pripovedovanji okrog sveta. — V njegovih romanih srečujete vse razne ljudi. Z romanom potujete skozi črno Afriko, skozi divje kraje Indije, skozi ameriške pokrajine, kjer srečujete življenje Indijancev. Naša Knjigarna ima v prodaji 14 njegovih interesantnih romanov, ki so:

BELA REKA (4 knjige) s slikami 624 strani. Vsebina: — Dvojnik. — Pred vojnim sodiščem. — Ob Uruguaju. — Črez mejo. Cena vsem 4 knjigam\$1.50

DOLINA SMRTI (4 knjige) s slikami 630 strani. Vsebina: — Miss Alma. — Derviš. — Spletke in zanke. — Pekel. Cena vsem 4 knjigam\$1.50

IZ BAGDADA V ŠTAMBUL (4 knjige) s slikami 627 strani. Vsebina: — Smrt Mohamed Emina. — Karavana smrti. — Na begu v Evropo. Družba En Nasr. Cena vsem 4 knjigam\$1.50

KRIŽEM PO JUTROVEM (4 knjige) s slikami 598 strani. Vsebina: — Jezero smrti. — Moj roman ob Nilu. — Kako sem v Mekko romal. — Pri Šamarih. — Med jezidi. Cena vsem 4 knjigam\$1.50

PO DEŽELI ŠKIPETARJEV (4 knjige) s slikami 577 strani. Vsebina: — Brata Aladžija. — Koča v soteski. — Mirid. — Ob Vardarju. Cena vsem 4 knjigam\$1.50

PO DIVJEM KURDISTANU (4 knjige) s slikami 594 strani. Vsebina: — Amadija. — Beg iz ječe. — Krona sveta. — Med dvema ognjena. Cena vsem 4 knjigam\$1.50

SATAN IN IŠKARJOT (12 knjig) s slikami 1704 strani. Vsebina: — Izseljenci. — Yuma Šetar. — Na sledu. — Nevarnosti nasproti. — Almaden. — V treh delih sveta. — Izdajalec. — Na lovu. — Spet na divjem zapadu. — Pueblo. — Rešeni milijoni. — Dedič. Cena vsem 12 knjigam\$3.50

SOBOLJAR IN KOZAK (4 knjige) s slikami 592 strani. Vsebina: — Kozak številka deset. — Na sledu. — Ob Bajkalskem jezeru. — Domov. Vse 4 knjige\$1.50

SUŽNJI (12 knjig) s slikami 1885 strani. Vsebina: — V Kairi. — Konji in ljudje v svetu. — V grobnici in po puščavi. — Bele sužnje. — V levjem brlogu. — Jezero krokodilov. — Abu Hamsa Mija. — Ob ravniku. — Zadnji lov na sužnje. — Ljubite svoje sovražnike. — Na serbah. — Ugnan. Vseh 12 knjig\$3.50

V CARDILLERAH (4 knjige) s slikami 625 strani. Vsebina: — Gran Chaco. — Puščavnik. — Lov na Sendadora. — Božja sodba. Vse 4 knjige\$1.50

V GORAH BALKANA (4 knjige) 576 strani s slikami. Vsebina: — Kovač Šimen. — Zaroka z zaprekami. — V golobnjaku. — Mohamedanski svetnik. Vse 4 knjige\$1.50

WINNETOU (12 knjig) s 1753 stranmi s slikami. Vsebina: — Prvikrat na divjem zapadu. — Za življenje. — Nšo-Či, lepa Indijanka. — Prokletstvo zlata. — Za detektiva. — Med Komančih in Apači. — Na nevarnih potih. — Winnetou roman. — Sans Ear. — Pri Komančih. — Winnetoua smrt. — Winnetoua oporoka. Vseh 12 knjig\$3.50

ZAKLAD V SREBRNEM JEZERU (4 knjige) 624 strani s slikami. Vsebina: — Med drvarji divjega zapada. — Na Butlerjevih farmi. — Dvoboj za življenje. — Potopljeni zakladi. Vse štiri knjige\$1.50

ŽUTI (4 knjige) s slikami 597 strani. Vsebina: — Boj z medvedom. — Jama draguljev. — Končno. — Rih in njegova poslednja pot. Vse štiri knjige\$1.50

Vsi ti zgoraj navedeni romani se naročajo skupno z vsemi zvezki ali knjigami, ki so navedeni pri zgorajšnjih cenah. Za posamezne zvezke, kateregakoli romana je cena 45c. Zato se priporoča, da vsak naroči vse zvezke vsakega romana, ker na ta način pridejo zvezki ceneje, kakor pa če bi jih posamez naročali. Z vsakim naročilom je poslani potreben znesek. Po C. O. D. knjig ne pošiljamo, razven če naročnik želi, da se mu pristojbina za C. O. D. njemu zaračuna. Naročila naslovite na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Rd.

Chicago, Illinois

Pisano polje

I. M. Trunk

Iskre.

Marsikje pride do kakega romantičnega zakona. Mladi ljudje so kar mehki, drugi najmanj ginjeni. Navadno taki zakoni ne vzdržijo trdosti realnega življenja in se končajo v polomiji. Vsaj pri Čehih, se zdi, je nekaj sličnega. Češka vlast, država, je prišla preveč o neki romantični šabloni in nepričakovano. Nekaj medenih tednov je bilo, pri državah so lahko leta. Prišla je za realnost vladnega življenja, ko je Nemcem rastle greben. Izgleda, da so možakarji kar popustili, kakor popusti razočarana romantična žena in se vrne k — mami. Češka vlast je izginila, zdaj se tuji širokopirijci v romantični hiši. Kakor v sanjah je vse izginilo. Ali se prebujajo, ko so razočarani? Morda. Ampak kak romantičen zakon se težko zopet poravnava. Menda se pojavljajo neke odpornosti. Dva češka pilota sta jo Nemcem pobrisala, nemške vojake so polili, slovaški pastirji so nekaj prišli za palice in v Bratislavi so klicali: "Dol z Nemci". To so bolj gluposti v danih razmerah, prave otročarije. Nemec ima dosti koncentracijskih taborov in svinca, in Mažar ima dolgo sablo. Prej bi bilo treba več razsodnosti, pa je bilo le preveč otročarij, in zdaj so le otročarije mogoče, pa je vse prepoznano.

"When it starts to rain, it pours", menda pravijo. Kadar "lije iz škafe", kakor pravimo mi, je kmalu preveč deža. Ali naj se začnem dreti, ko lije iz škafe? Kaj še? V gorah se je prav prijavila vesela pomlad. Lije pa, kakor iz škafe lije. G. Kerže je g. Molka malo pogukal, pa pripoveduje g. Molek kar le more slabega o starem Trunku, ki je pravcati in pravi kibicar in rodi dosti katoliških in neumnih kibicarjev, in je stari Trunk taka ničla, da smatra g. Molek pod svojo častjo in pisateljsko in znanstvenostno reputacijo, da bi se s tako ničlo bavil. In sam g. Kerže meni, da je Trunk le, v koloradskih gorah in je metafizična vprašanja obdelaval le teološko, metafizično pač, in baje metafizična filozofija ne spada med znanstvo, s katerim je pri evoluciji operiral g. Molek. Ampak prav Sovjeti imajo še danes razpisano visoko nagrado, če kdo dokaže, da ni Boga, pa noben "znanstvenik" nekaj noče priti po nagrado. Dalje so pri "Napreju" začeli operirati s tisto evolucijo,

ki se začne pri opici in pride do — opice v človeku, in operirati so začeli z — meglo, in ko jih je Trunk vprašal, ali menda tista šmentana megla skozi ravfank padla, ne povzroči, odkod je padla, pač pa g. Vitkovič udari mogočno na prazno Trunkovo bučo, ker g. Gorjanska buča menda operira le s pravljicami starih bab, in na meglo je popolnoma g. Vitkovič pozabil, ko g. Molka po glavi skakale le pravljice, kakor zdaj skačejo kobilice ali konjceljni po koloradskih prerijah. Taka prazna Trunkova in gorjanska in fajmoštrovska buča, ki se oprijema za janko starih ženic, kajahajo po svetu zdaj znane stveni junaki na šarčih in belih vseučilišnih študij brez takih študij.

In končno je začelo liti kor iz škafe še iz Barbičevega škafa, in ima ta škaf podobne cestne kare, takšen je. "Hribovski dopisnik Trunk", "hribovske so", "čemu hribovci silijo v časopise", "pišejo kakor navadni kozji pastirčki hribovci", "streljati svoje hribovske kozle", "ali je to vaša olika", "hej, vi tam v Newburghu, dajte kaj vaše odlike hribovskemu Trunku", "drdrali po farjih (ali se ne titulirajo lepo?" itd. itd. Od same hribovske robe utegne pri nas gor zmanjkati.

Ako prekmalu ne "znučam" nog, ko lafidram po gorah in bo še prilika za "hribovske dopise", bo še lilo iz škafe, upam, in celo iz škafovo bo še lilo.

TUJI DELAVCI V NEMČIJI

Po nemških podatkih, ki so bili pred kratkim objavljeni, je bilo v preteklem letu v Nemčiji zaposlenih skupno 381.355 tujih delavcev in nemščencev. Od tega jih odpadne 129.000 na ženske. V primerjavi s prejšnjim letom se je število v Nemčiji zaposlenih tujih delavcev zvišalo za več kot 10.000. V prvi vrsti prihajajo v poštev poljedelški delavci, ki jih je bilo lani v Nemčiji 31.319, tujih služkinj po nemških hišah 30.700, delavcev po raznih kovinarskih tovarnah 24.760, gradbenih delavcev pa 20.728. Okoli 20.000 je bilo takšnih, ki bivajo na meji in ki podnevi delajo v Nemčiji, zvečer pa se vrnejo spet čez mejo v svojo domovino.

IGRE ZA DRAMSKE ODRE

GUZAJ. — Igra v petih dejanjih, z ne preštevilnim osebjem. Igra ima zgodovinsko ozadje po ljudski povesti "Guzaj". Stane.....\$5

IZGUBLJENA OVCA. — Igra v treh dejanjih prav zanimiva.....\$5

KRIŽ IN SOVJETSKA ZVEZDA. — Drama v štirih dejanjih. Zelo zanimiva in priporočljiva prav za sedanje čase, ker je obenem poučna kam privedejo narode in ljudstva razni izmi

Naročila pošljite na

Knjigarno Amerikanski Slovenec,

1849 West Cermak Rd.,

Chicago, Ill.

TA NOVI SLOVAR

ima posebno poglavje o ameriški angleščini. Slovar je priredil in sestavil znani profesor J. Mulaček, ki je bival več let v Ameriki. — Knjiga ima 295 strani.

CENA:

Trdovezan v platno.....\$1.50

Broširan mehko.....\$1.25

Naročila s potrebnim zneskom je poslati na:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 West Cermak Road,

Chicago, Illinois

Sveto pismo - novi zakon

Vsebuje Sv. Evangelije in Dejanja Apostolov. Knjigo je priredil in sestavil b. g. Jožef Zidanšek, duhovnik lavantinske škofije. Vsebuje 541 strani in je primerne žepne oblike.

STANE S POŠTINNO \$1.00 Naroča se na naslovu:

Knjigarna Amerikanski Slovenec

1849 W. Cermak Rd.

Chicago, Illinois